ütsi röömutulesi läbi kõigi maa, kus juures kõigi röömuga tantsitud ja kargatud sai ja suured torupillid mitte ei puudunud, mis igas külas alaline oli. Seal kõrwas on St. Witi pääwal selle kabelite juures ja ka teiste kabelite juures, nenda ka Ristia Johannese pääwal Brigitta-kloostre juures pattude-andeksandmise pärast suur pahandus olnud, sest et sellels aeaks suur ilm kõigist rahwast, Sakslastest ja Mitte-Sakslastest (Eestlastest) kaugel teel senna kokku woolas. Mitte-sakslased talupojad on pattude-andeksandmise ja Eba-Jumalateenistuse ja Ebausu pärast kokkujooksnud. Saksasugust mõisnikud tuliwad oma ärajooksnud talupoegi otsima ja kodanikud ja igasugune linnarahwas tuliwad suure pidu pärast. Siis on senna ka mitmed koormad õlut Tallinnast ja ümberkaudseist küladest ja törtsidest weetud. Ja kui talupojad ja nende naesed ja tüdrukud oma ohwreid, wahaküünlaid, hobusid, härgi, wasikaid ja laimbaid mis kõik wahast tehtud oliwad, kui nemad neid ohwreid oma loomade kosumise kasuks altari peale pannud oliwad, siis keerutasiwad naesed üht penningad kolm kord ümber pea, wiskasiwad seda altari peale ja jooksiwad ära. Ja kui nemad sedawiisi oma Jumalateenistust tallitanud oliwad, mis liialine söömine ja jwomine, laulmine, kargamine ja tantsimine on siis hakkanud ja mis suur wurisemine

suurtest torupillidest, mis kõigist maast kokkutulnud, nenda ka, mis h . . . mist, tapmist ja kõik Ebausu jõledust seal oli, seda ei suuda üksti inimene uskuda. Et Pagana-aegsetel Weenuse-pidudel suuremad kiimalust peeti, kui siin patuandeksandmise rändusel ebausklikudest talupoegadest, se ei ole wõimalik, ja siiski on nemad arwanud, et kõigi selle kallitsemata eluga Kõigewägewama Jumalale suur meelehea tehtud ja sellega suur arm Jumala juures teenitud saaks."

Kuusteistkümnes aastasada tõi selle aea kombe järel kloostrele palju waewa. Kloster seisis linna lig dal ja wõttis osa kõigist waewast ja kitsikusi, mida waenlased linnale tegiwad. Juba Tallinna esimese ümberpiiramise juures Wenelaste läbi, aastal 1560 oli Eestimaa kloostretel ja alewitel, nenda ka Mariendali kloostrel palju kannatada. Nonned läksiwad rongis linna, et waenlase röömimise eest kaitsetud saaksiwad ja palusiwad Rootsi Kuningad Erik XIV. neile abi saata, sest et nemad Wadstena kloostre sugulased olesiwad; aga abi ei tulnud sealtpoolt mitte. Kui Wenelased aastal 1575 jälle suure wäega Tallinna ette tuliwad, ümberkaudu põletasiwad ja kõrwetasiwad, siis ei hoidnud nemad ka Brigitta-kloostred mitte, lõiwad muist wagadest õdedest surnuks ja wiisiwad muist wangi. Wenelaste ja Tartarlaste sagedate sõea-

Eesti-maa-rahwa Kalender 1881, lk. 22